Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 4 . 5 . 1975 - Sayı : 15226)

No.	Kabul tarihi
1884	17 . 4 . 1975

MADDE 1. — 8 Eylül 1967 tarihinde Lüksemburg'da imzalanan Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur,

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

EVLİLİK BAĞINA İLİŞKİN KARARLARIN TANINMASI HAKKINDA SÖZLEŞME

Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu üyesi Almanya Federal Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Krallığı, Fransa Cumhuriyeti, Yunanistan Krallığı, İtalya Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dükalığı, Hollanda Krallığı, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti,

Evlilik bağına ilişkin olarak bu Devletlerin birinde verilmiş kararların bütün Âkit Devletlerin ülkesinde tanınmasını kolaylaştırmak arzusu ile,

Aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır:

Madde : 1

Aşağıdaki şartlar yerine getirildiği takdirde, Âkit Devletlerden birinde, evlilik bağının zevaline, gevşetilmesine, varlığına veya yokluğuna, geçerliğine veya butlanına ilişkin olarak verilmiş her karar, 2, 3 ve 4 ncü maddeler hükümlerine riayet edilmesi kaydıyla, diğer Âkit Devletlerde de, karar verilen Devletteki kudreti ile tanınacaktır:

1) Karar, verildiği Devlette, bu Devlette daha önce kesinleşmiş, verilmiş veya tanınmış bir karar ile bağdaşıyorsa;

2) Taraflar, esbabı mucibelerini geçerli kılabilmişlerse;

3) Karar, dermeyan edildiği Devletin kamu düzenine açıkça aykırı değilse.

Madde : 2

Her iki eşin de, kararı veren Devletin uyruğu olması hali dışında, yabancı bir kararın tanınması, sadece bu kararı veren makamın, kararın dermeyan edildiği Devletin Devletler Özel Hukukuna göre yetkili bulunmaması nedeniyle reddedilemez.

Madde : 3

Kararın dermeyan edildiği Devlet tarafından uygulanan Devletler Özel Hukukunca saptanan kanundan başka bir kanunu uygulayan yabancı bir kararın tanınması, ancak şu iki şartın varlığı halinde reddedilebilir :

1) Her iki eş veya eşlerden yalnız biri bu Devletin uyruklluğunda olup da, talebin reddini gerektiren bir karar bahis konusu ise,

2) Kararın dermeyan edildiği Devletin, Devletler Özel Hukukunca saptanan kanunun uygulanması ile hasıl olacaktır, neticeye aykırı bir sonuca varılmışsa.

Madde : 4

Bağdaşmayan iki yabancı karar dermeyan olunmuşsa sadece, önce kesinleşmiş bulunan karar tanınır.

Madde : 5

Birinci maddede öngörülen hususlarda, Âkit Devletlerden birinin yetkili makamınca verilmiş ve diğer bir Âkit Devlette dermeyan edilmiş kararlar, yukarıda sayılanlar dışında hiçbir incelemeye konu olmazlar.

Madde : 6

Her Âkit Devletin mevzuatı, tanıma konusunda yetkili makamı ve izlenecek usulü saptar.

Her Âkit Devlet için yetkili makamı bu sözleşmenin ekinde gösterilmiştir.

Madde : 7

Bu Sözleşme ile öngörülen tanıma, münhasıran,yabancı kararın evlilik bağının zevaline, gevşetilmesine, varlığına veya yokluğuna, geçerliğine veya butlanına ilişkin hükümleri ile tarafların veya taraflardan birinin kusurlarını veya iptal halinde, iyi niyetini düzenleyen hükümlerine uygulanır.

Bu tanıma, mamelek sorunlarına veya çocukların korunmasına ilişkin veya bütün diğer fer'i ve geçici meseleleri düzenleyen hükümlerin incelenmesi münasebetiyle dahi tekrar ele alınamaz.

Madde : 8

Bir Âkit Devlette bu Sözleşme'nin uygulanmasıyle tanınan kararlar, bu Devletin kanunları, ülkesinde verilmiş aynı nitelikteki kararlar için âleniyet öngörüyorsa, söz konusu Devletin nüfus siciline ve diğer kamusal sicillerine herhangi bir işlem gerektirmeksizin işlenecektir.

Madde : 9

Bir Âkit Devlette bu Sözleşmenin uygulanmasıyle, evliliğin zevaline veya iptaline ilişkin bir karar tanınmışsa, bu Devlette, yeni bir evliliğin akti, bir başka Devletin kanununun söz konusu zeval veya feshe izin vermemesi veya bunları tanımaması nedeniyle reddedilemez.

Madde : 10

Âkit Devletlerden birinin makamı önünde, daha önce, evlilik bağının zevaline, gevşetilmesine, varlığına veya yokluğuna, geçerliğine veya butlanına ilişkin bir istemde bulunulmuşsa, diğer Âkit Devletler makamları, aynı konuda ve aynı sıfatı taşıyan aynı taraflarla ilgili olup önlerine getirilen her istemin esası hakkında karar vermekten, sarfınazar edeceklerdir.

Bununla beraber, sonradan başvurulmuş merci en az bir yıllık bir süre tespit yetkisine sahip olacak ve bu süre sonunda esas hakkında henüz bir karar verilmemişse, kendisi karar verebilecektir.

Madde : 11

Bu Sözleşmenin uygulanmasında «bir devletin uyrukları» deyimi, bu Devletin vatandaşları olan ve kişisel statüsü söz konusu Devlet kanunlarınca düzenlenen kimseleri kapsar.

Madde : 12

Bu Sözleşme, kararın verildiği Devletle dermeyan edildiği Devlet arasında, ancak bu Sözleşme'nin bu iki Devlet arasında yürürlüğe girmesinden sonraki kararlara uygulanır.

Madde : 13

Bu Sözleşme, yabancı kararların tanınması bakımından daha elverişli milletlerarası sözleşmelerin veya iç hukuk kurallarının uygulanmasına engel teşkil etmez.

Madde : 14

Âkit Devletler, bu Sözleşmenin kendi ülkelerinde yürürlüğe girmesi için gerekli işlemlerin yapıldığını İsviçre Federal Hükümetine bildireceklerdir.

İsviçre Federal Hükümeti, yukarıdaki fıkra uyarınca yapılmış her bildirimden, Âkit Devletleri ve Uluslararası Kişi halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir.

Madde : 15

Bu Sözleşme, ikinci bildirimin tevdii tarihinden itibaren otuzuncu gün yürürlüğe girecek ve bu andan itibaren, söz konusu işlemi tamamlamış olan iki Devlet arasında geçerli olacaktır.

Yukarıdaki maddede öngörülen işlemi sonradan tamamlayan her Mümzî Devlet için bu Sözleşme, bu devletin bildirimini tevdii tarihinden itibaren otuzuncu gün geçerli olacaktır.

Madde : 16

Her Âkit Devlet, imza, 14 ncü maddede belirtilen bildirim veya katılma sırasında, bu Sözleşme ile öngörülen esasları, yedinci maddenin ikinci fıkrasında gösterilen geçici veya fer'i hükümlerin uygulanmasına da teşmil ettiğini beyan edebilir.

Bu beyan, sonradan ve her zaman, İsviçre Federal Hükümetine gönderilecek bir bildirim ile de yapılabilir.

İsviçre Federal Hükümeti bu bildirimden, Âkit Devletlerden herbirini ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir.

Bu maddenin ikinci fıkrasında öngörülen beyan, söz konusu bildirimin İsviçre Federal Hükümeti tarafından alındığı tarihi izleyen otuzuncu günden itibaren geçerli olacaktır.

Madde : 17

Her Âkit Devlet, imza, 14 ncü maddede öngörülen bildirim veya katılma sırasında, kendisi bakımından bu Sözleşme'nin birinci maddede gösterilen hususlardan sadece birine veya birkaçına uygulanacağını beyan edebilir.

Bu maddenin birinci fıkrası hükümlerine uygun olarak bir beyanda bulunan her Devlet, daha sonra ve her zaman, İsviçre Federal Hükümetine göndereceği bir bildirimle, Sözleşme'nin uygulanmasını, birinci maddede gösterilen diğer hususlara da teşmil edeceğini bildirebilir.

İsviçre Federal Hükümeti, Âkit Devletlerin herbirini ve Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini bu bildirimden haberdar edecektir.

Bu maddenin ikinci fıkrasında öngörülen beyan, söz konusu bildirimin İsviçre Federal Hükümeti tarafından alındığı tarihi izleyen otuzuncu günden itibaren geçerli olacaktır.

Madde : 18

Her Âkit Devlet, imza, 14 ncü maddede öngörülen bildirim veya katılma sırasında,

1) Bir Âkit Devlette, vatandaşı bulundukları Devletlerin kanununda evliliğin zevali kabul olunmayan iki eş arasında evliliğin zevali konusunda verilmiş kararları tanımamak.

2) Dokuzuncu maddeyi, sadece evliliğin iptali halinde uygulamak hakkını saklı tuttuğunu beyan edebilir.

Madde : 19

Bu Sözleşme, Âkit Devletlerin her birinin anavatan topraklarının tamamında bihakkın uygulanır.

Her Âkit Devlet, imza, 14 ncü maddede öngörülen bildirim, katılma sırasında veya sonradan İsviçre Federal Hükümetine göndereceği bir bildirim ile, bu sözleşme hükümlerinin anavatan dışı topraklarının ve uluslararası sorumluluğunu taşıdığı Devlet veya ülkelerin birinde veya birkaçında uygulanacağını beyan edebilir. İsviçre Federal Hükümeti, bu son bildirimden her Âkit Devleti ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir. Bu Sözleşme hükümleri, bildirimde belirtilen ülkede veya ülkelerde, söz konusu bildirimin İsviçre Federal Hükümetince alındığı tarihten itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Bu maddenin ikinci fıkrası hükümleri uyarınca beyanda bulunmuş olan her Devlet, sonradan, İsviçre Federal Hükümetine göndereceği bir bildirim ile, bu Sözleşme'nin, ilk bildirimde belirtilen Devlet veya ülkelerin birinde veya birkaçında uygulanmasına son verileceğini her zaman bildirebilir.

İsviçre Federal Hükümeti, Âkit Devletlerden her birini ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini, bu yeni bildirimden haberdar edecektir.

Bu Sözleşme, anılan bildirimin İsviçre Federal Hükümetine tevdi edildiği tarihten itibaren altmışıncı gün, söz konusu ülkede uygulamadan kalkacaktır.

Madde : 20

Avrupa Konseyi veya Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu üyesi her Devlet, bu Sözleşmeye katılabilir. Katılmak isteyen Devlet bu arzusunu, İsviçre Federal Hükümeti nezdine tevdi olunacak bir belge ile bildirecektir. İsviçre Federal Hükümeti, Âkit Devletlerden her birini ve Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini, her katılma belgesi tevdiinden haberdar edecektir. Sözleşme, katılan Devlet bakımından, katılma belgesinin tevdi edildiği tarihten itibaren otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.

Katılma belgesinin tevdii ancak, bu Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra mümkündür.

Madde : 21

Bu Sözleşme süresiz yürürlükte kalacaktır. Bununla beraber, her Âkit Devlet, İsviçre Federal Hükümetine göndereceği yazılı bir bildirimle, her zaman Sözleşme'yi feshetmek hakkına sahip olacak ve adı geçen Hükümet, diğer Âkit Devletleri ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini bu bildirimden haberdar edecektir.

Bu fesih hakkı, 14 ncü maddede öngörülen bildirim veya katılmadan itibaren bir yıllık bir süre tamamlanmadan kullanılamaz.

Fesih hakkı, bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen bildirimin İsviçre Federal Hükümetince alındığı tarihten itibaren altı aylık bir süre sonra hüküm ifade edecektir.

Usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış ve aşağıda imzaları bulunan temsilciler, bu sözleşme'yi imzalamışlardır.

İsviçre Federal Hükümeti arşivlerine tevdi edilmek ve aslına uygunluğu onaylanmış birer örneği diplomasi yolu ile Âkit Devletlerden her birine ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterine gönderilmek üzere, bir tek nüsha halinde, sekiz Eylül bin dokuz yüz altmış yedi günü Lüksemburg'da tanzim olunmuştur.

EK - I

Teşmil Beyanı

Bu Sözleşmenin 16 nci maddesi uyarınca, Fransız Cumhuriyeti Hükümeti, bu Sözleşme ile öngörülen esasları, yedinci maddenin ikinci fıkrasın da gösterilen geçici ve fer'i hükümlerin uygulanmasına da teşmil ettiğini beyan eder.

(İmza)

İhtirazî Beyan

Bu Sözleşmenin 18 nci maddesi uyarınca, Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti.

1. Bir Âkit Devlette, vatandaşı bulundukları Devletlerin kanununda evliliğin zevali kabul olunmayan iki eş arasında evliliğin zevali konusunda verilmiş kararları tanımamak;

2. Dokuzuncu maddeyi, sadece evliğin iptali halinde uygulamak,

Hakkını saklı tuttuğunu beyan eder.

(İmza)

İhtirazî Beyan

Bu sözleşmenin 18 nci maddesi uyarınca Yunanistan Krallığı Hükümeti, bu Sözleşmeyi sadece evlilik bağının iptaline ilişkin yabancı kararlara uygulamak hakkını saklı tuttuğunu beyan eder.

(İmza)

EK - II

Bu Sözleşmenin altıncı maddesinde öngörülen yetkili makam aşağıda gösterilmiştir :

Almanya Federal Cumhuriyeti için : 11 Ağustos 1961 tarihli Aile Hukuku kurallarının değiştirilmesine ilişkin Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci bendi uyarınca «Bundeslander» lerin Bakanları (Senatörler).

(Familienrechtsanderungsgesetz, Bundesgesetz blatt 1, S. 1221)

(İmza)

Avusturya için : Federal Adalet Bakanlığı

(İmza)

Belçika için : Adlî makam;

(İmza)

Fransa için : Refere usulüne göre karar veren Asliye Hukuk Mahkemesi Başkanı.

(İmza)

Yunanistan için : Adlî makam;

(İmza)

Türkiye için : Ankara'da Adalet Bakanlığı.

(İmza)

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
6	97	193	18	24	617
7	1	8	21	36	3
	25	545,547,594:597		51	591,599:600,613,
8	27	7,32,78:81			642:643
	28	93,111,161:164			
	31	196,233,290:293			

I - Gerekçeli 105 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 27 nci Birleşimine, 450 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 51 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Adalet ve Dışişleri, Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/161.